

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Årsberetning for 2023

Vi er en velfungerende enhed, som er en del af en større helhed.

DOF - Fuglene i fokus

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) er en naturbeskyttelsesorganisation med særligt fokus på fuglene. DOF samler viden og oplevelser med alle slags fugle – både hverdagsfuglene på foderbrættet og de sjældne og truede fugle. Foreningen har lidt over 17.500 medlemmer, fordelt i [13 lokalafdelinger](#) over hele Danmark.

Lokalafdelingerne arrangerer godt 500 lokale ture og møder hvert år. Desuden laver frivillige fugleentusiaster lokalt naturbeskyttelsesarbejde, som f.eks. at afskærme rovfuglereder, optælle truede ynglefugle, påvirke lokale myndigheder og sætte redekasser op for slørugler.

DOF har, via sit mangeårige virke og en meget høj kvalitet i naturbeskyttelsen, en meget stor indflydelse på naturbeskyttelse i Danmark. DOF har indgået to samarbejdsaftaler med Miljøministeriet, som bruger DOF's data i sine naturplaner.

En medlemsorganisation

DOF har grundlæggende fire typer tilbud til medlemmerne:

- oplevelser med fugle i naturen
- viden om fuglene
- beskyttelse af naturen og fuglene
- deltagelse i naturprojekter

Tilbuddene formidles til medlemmerne via medlemsblade, hjemmeside, nyhedsbreve, ture, møder og service i sekretariatet.

DOF's medlemmer er hjørnестenen i DOF's store vidensbase. De sjældne fugle overvåges løbende og via et netværk over hele landet overvåges alle Danmarks vigtigste fugleområder. Herudover registrerer mere end 2000 ornitologer løbende deres fugleobservationer i DOFbasen.

DOF i udlandet

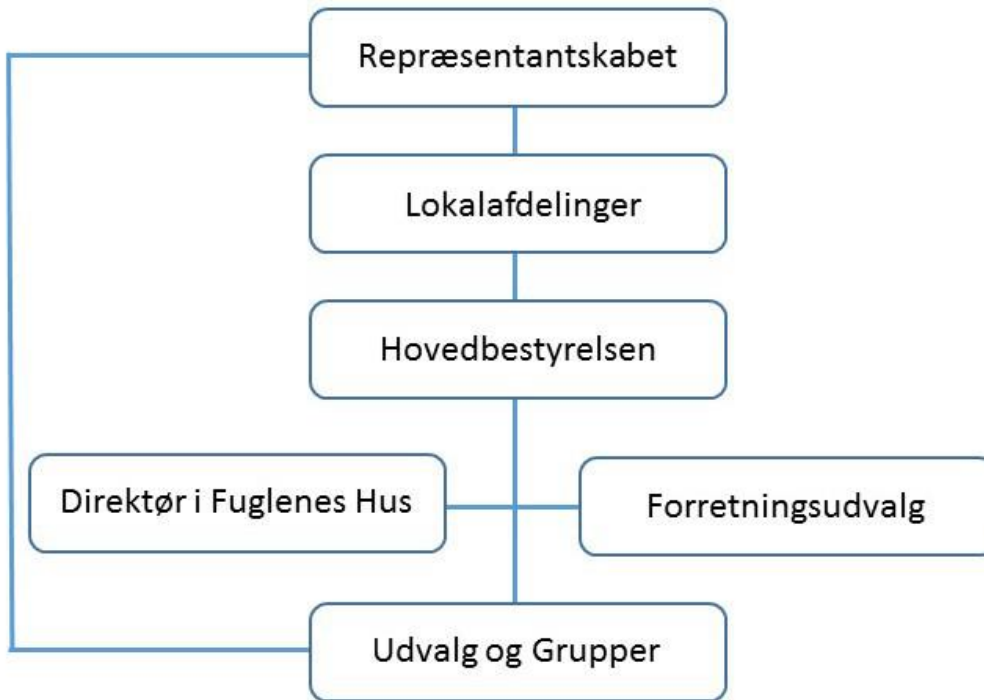
DOF er dansk partner i BirdLife International, et globalt netværk af fugle- og naturbeskyttelsesorganisationer. DOF's arbejde er derfor som BirdLife's fokuseret på at redde fuglearter, beskytte deres lokaliteter, bevare levesteder og skabe gode levevilkår for mennesker.

DOF gennemfører, med støtte fra Danida, i øjeblikket projekter i Indonesien og Uganda, der har til formål at styrke opmærksomheden på naturbeskyttelse, bæredygtig forvaltning af naturressourcer og forbedrede levevilkår for befolkningerne. I 2014 har vi fået støtte til en såkaldt partnerskabsaktivitet sammen med vores BirdLife partnere i Kenya, Uganda og Burma. Hovedformålet er at udvikle et fælles program. Læs mere under [internationalt engagement](#).

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Organisationsdiagram

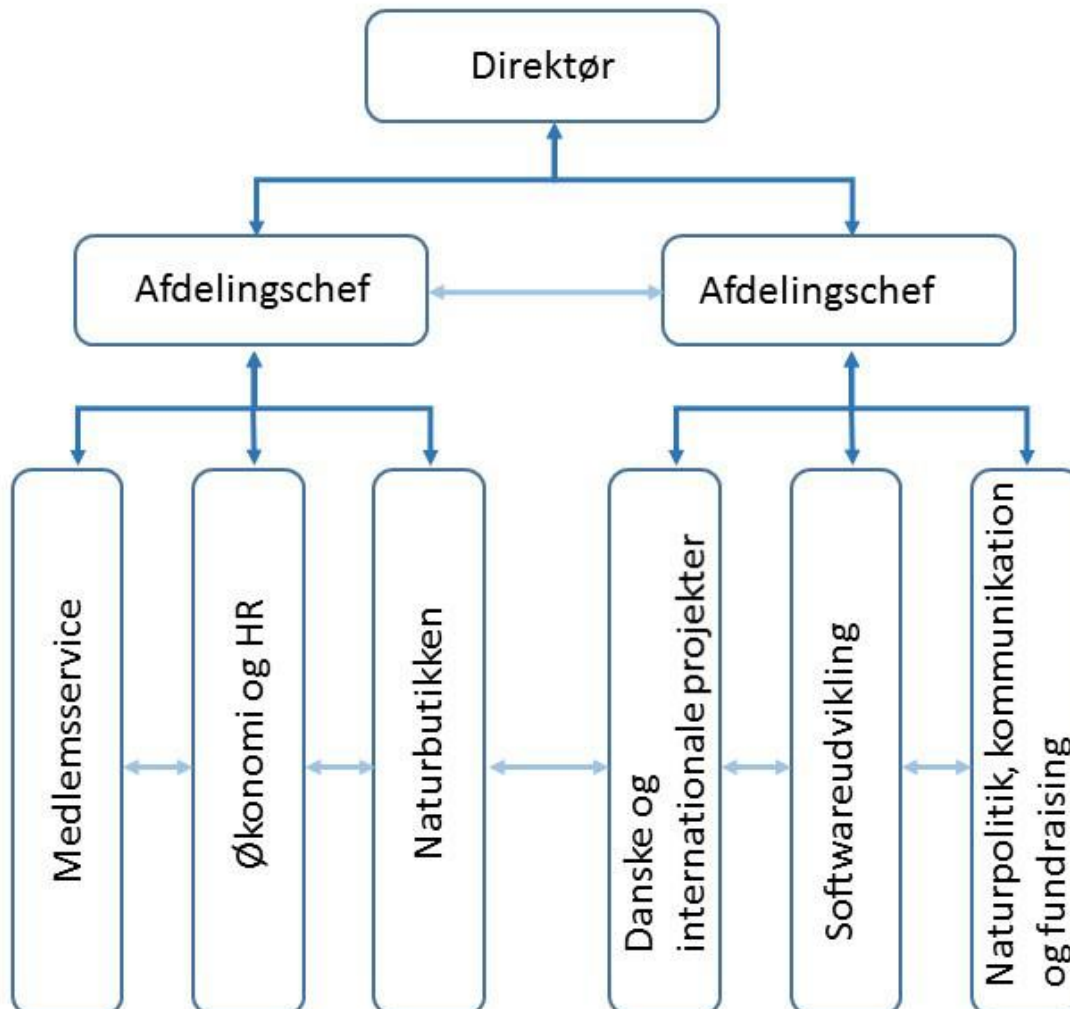
DOF's frivillige

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Organisationsdiagram

Fuglenes Hus (den daglige administration)

DOF's lokalafdelinger

Aktiviteter og tilbud 365 dage om året

Det lokale arbejde udføres i DOF's 13 lokalafdelinger. De har generalforsamling hvert år, hvor alle medlemmer har stemmeret. Alt arbejdet her sker på frivillig, ulønnet basis.

Lokalafdelingerne står for dels fugle- og naturbeskyttelse, dels en lang række medlemsaktiviteter for medlemmer i alle aldre. Lokalafdelingerne tilbyder f.eks. godt 600 møder, ture og rejser årligt.

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

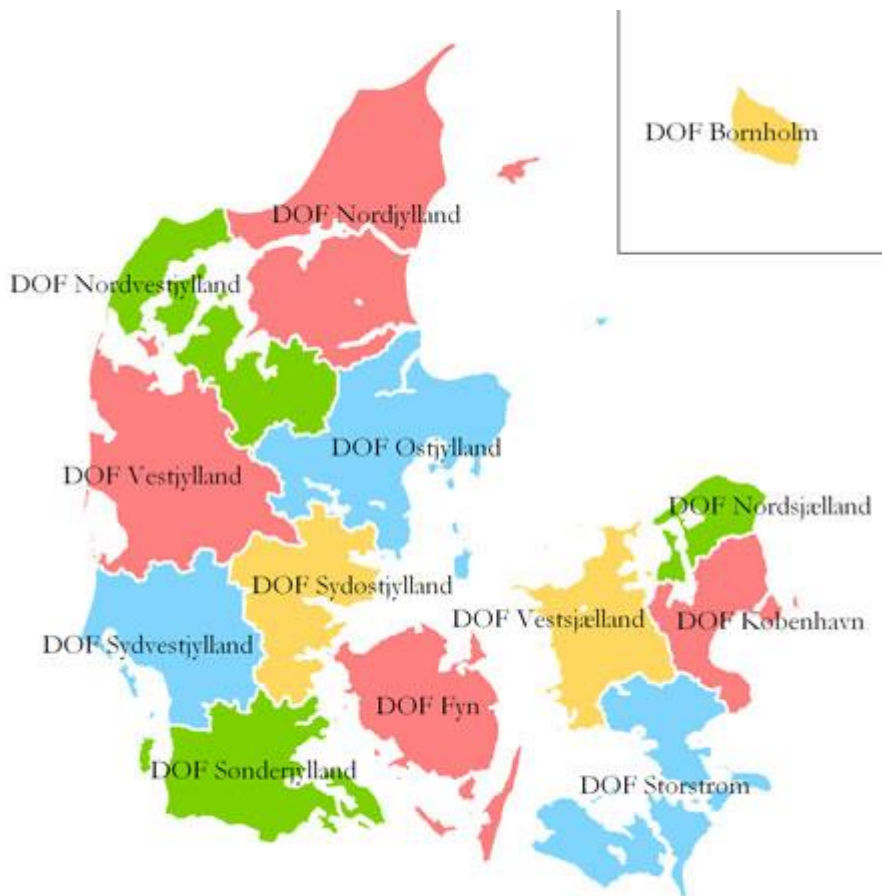
Du kan selv vælge, hvilken lokalafdeling du vil tilknyttes. Læs mere i DOF's vedtægter eller [kontakt](#) sekretariatet.

Lokalafdelingernes gratis fugleture er ofte stedet, hvor man får god kontakt med andre fuglekiggere. De erfarne turledere deler gerne ud af deres viden om naturen, fuglene og hvordan man kender de mange arter fra hinanden.

På hjemmesiderne og på dof.dk kan man orientere sig mere om de lokale aktiviteter i ens nærområde.

I vinterhalvåret afholder lokalafdelingerne både underholdende hyggemøder og instruktive foredrag og kurser om fuglene, naturen og foreningens arbejde. Mange lokalafdelinger tilbyder også lejre, ture og andre aktiviteter specielt for børn og unge.

Flere lokalafdelinger har egen hjemmeside. Dem kan du klikke dig ind til via nedenstående oplysninger.

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Ture og møder

I 2023 blev der annonceret mange arrangementer, ture, foredrag og andre arr.
DOF Østjylland,.

Foredragene i bio-X lokalerne og det nye auditorium Mind-Lab på Naturhistorisk Museum, de var alle velbesøgte, i flere tilfælde med fuldt hus!

Alle vores arr. annonceres på hjemmesiden, og desuden via maillisten og på vores facebookside.

DOF Øj arrangerede selv 11 foredrag, 27 ture, 1 tårn-arrangement og 2 andre arrangementer.

Gråkragerne, Ole Jensen

Årsberetning – Gråkragerne

Set over hele året vil jeg dog tillade mig at konkludere at turene har været ret vellykkede og budt på nogle gode naturoplevelser og fugleobservationer.

I 2023 afholdt 10 ture, en hver måned, undtagen juni og juli dog undtaget: Tirsdag 10. januar: Årslev Engsø – 28 delt. Mandag 13. februar: Kalø Slotshalvø og Følle Bund – 29 delt. Torsdag 23. marts: Skanderborg Sø og Skovene omkring – 19 delt. Onsdag 19. april: Sødringholm Strand – 18 delt. Tirsdag 16. maj: Bølling Sø – 14 delt. Mandag 14. august: Fladbro og Hornbæk Enge – 30 delt. Torsdag 14. september: Ebeltoft Fægehavn – 18 delt. Onsdag 11. oktober: Fussingø – 11 delt. Tirsdag 14. november: Årslev Engsø – 8 delt. Mandag 11. december: Hornbæk og Vorup Enge – 27 delt. Der har været i alt 202 deltagere med på turene, eller i gennemsnit 20,2 deltager pr. tur hvilket er noget færre end i 2022, måske fordi nogle at turene faldt sammen med ret dårligt vejr. En stor del af deltagerne er naturligvis gengangere. Der er i skrivende stund 230 tilmeldt til mailinglisten, stort set det samme som i 2022 For alle ture er der udarbejdet en rapport med beskrivelse af turens forløb, og som regel ledsaget af nogle få fotos. Alle rapporter kan findes på dofoj.dk/graakragerne. Turene forsøges afholdt i en turnus med forskellige ugedage for hver tur, torsdag-onsdag-tirsdag-mandag-torsdag osv. og forsøges fordelt på forskellige lokaliteter, så genbesøg af en lokalitet ikke sker i samme måned som tidligere besøg på sammen lokalitet, juleturen i december dog undtaget da i her benytter os af lokalerne i Randers Naturcenter, som velvilligt stilles til vores rådighed

Ørneklubben

I DOF-Øst tager vi også hånd om de kommende fuglekiggere. Vi tilbyder undervisning på skolerne i Århus. Sender en ornitolog ud til skolerne, hvor de kan vælge mellem et forløb for SFO, 1-4. årgang eller 4-7. årgang. Det foregår i samarbejde med ULF(Ud og lær) i Århus. I 2023 var vi ca. ude på 20 skoler i Århus. Vi tilbyder også muligheden for at blive "Fugleskole". Her kommer vi ud på skolerne og rådgiver vedrørende muligheder for at de fysiske rammer kan blive mere fuglevenlige. Beplantning, fødemuligheder og redekasser. Specielt interesserede børn kan blive medlem af Ørneklubben. Det er en landsdækkende klub for børn mellem 6 og 12 år. Her i DOF-Øst administreret af John og Ole med et par hjælpere kaldet fugle ambassadører. Vi tilbyder ca. 12 arrangementer om året og havde i 2023 ca. 60 medlemmer. Vores helt store trækplaster er ringmærkning af fugle ved Brabrand Sø med Morten. I 2023 havde vi ca. 30 børn til det arrangement. Vi arbejder på her i 2024 også at forsøge med ture for DOF-Ung dvs. fra 12-30 år.

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Fuglepigerne

Vi er en gruppe under Dansk Ornitologisk Forening, som henvender sig til fugle interesserede kvinder i alle aldre. Vi arrangerer fugleture for kvinder.

Fuglepigerne har hjemsted i Østjylland. Men kvinder fra hele landet deltager på vores fugleture. Udover denne hjemmeside kan du finde os på **Facebook** hvor du er velkommen til at følge med, slå fotos eller andet op på vores fælles væg, som har med vilde fugle at gøre. Det meste af vores kommunikation foregår på facebook. Søg om medlemskab på 'fuglepiger i Østjylland'.

Friluftsrådet

Friluftsrådet har lavet en ny opbygning i hele landet, der har virket et par og laver stadigvæk om på organisationen.

DOF har udpeget repræsentanter i alle kommuner i landet, ofte den kommuneansvarlige.

I dag har vi 2 bestyrelsesmedlemmer: Jens Bonde Poulsen i lokalafdelingen Østjylland, der består af kommunerne: Nord Djur, Syd Djurs, Randers og Favrskov og Ole Bøgh Vinther i lokalafdelingen Aarhus Bugt, der består af kommunerne: Aarhus, Odder og Samsø.

Beretninger fra kommunerne

Aarhus Kommune, Henning Ettrup

Der har i årets løb været 3 møder i Rådet. Maj-mødet blev aflyst pga. stort afbud, ligesom turen med Teknisk Udvalg blev udsat til 2024!

Udvalget har givet et samlet kritisk svar på høringen om Kongelunden, hvori bl.a. efterspørges sikring af økonomien til det samlede projekt, så intentionerne om styrkelse af natur og biodiversitet fastholdes.

Der har i år været 1.4 mio. kr. til grønne projekter, som især er naturpleje i forskelligt omfang. Det er penge, som vi også kan søge, hvis vi har ideer (dog ikke til arbejds løn).

Biodiverse Cities, er et EU-projekt, som kommunen er med i, og hvor man gerne vil have DOFs medvirken. En del af det omhandler Marselisborg Skov, som skal gøres vildere, og naturpleje ved Brabrand Sø, hvor DOF er med. Et parkprojekt er under forberedelse, hvor også DOF inviteres med. Planerne for Hørret Skov (rewilding) er opgivet, men den vil fremover blive drevet med naturnær drift.

Kommunen er i gang med udarbejdelse af Natura 2000 handleplaner, som skal være klar i foråret.

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Der er udlagt arealer til 300 ha. ny NATUR i den sydlige del af kommunen, hvor landbrugsjord inddrages hvor naturelementerne har første prioritet. Det er en del af EU's beslutning om 20% naturgenopretning inden 2023!

Kommunen har ambitioner om 8.000 ha skov (som dog må være både produktionskov og beplantes med VE-anlæg!) og 4.000 ha natur i kommunen med formål at beskytte grundvandet og sikre kommunen mod oversvømmelser. Dertil er bl.a. oprettet en jordfond.

Som led i havmiljøplanarbejdet udplantes ålegræs i Bugten, ligesom dele friholdes for bundtrawl.

Der arbejdes på en træpolitik i kommunen, som bl.a. skal sikre sikring af bevarelse af gamle træer.

Der har været 2 møder i gruppen om Invasive arter, som primært omhandler planter, men dog også mårhund, som (måske?) udgør et problem for vores ynglefugle og padder. Der afventes afrapportering om fødeundersøgelse. Der nedlægges i størrelsesordenen 150 dyr årligt i kommunen. Måske bekæmpelsen hjælper, da antallet af nedlagte dyr er svagt faldende.

Favrskov Kommune, Ole Jensen

Grønt råd i Favrskov kommune er sammensat af repræsentanter fra DN, DOF, Skoverhvervet, mindre landbrugserhverv, større landbrugserhverv, Favrskov Erhvervsråd, vandrådet, turisme erhvervet, Friluftsrådet, Spejderne, Jagtforeningerne, Lystfiskeriet, Dansk Cyklistforbund, Landsbyrådet, Naturstyrelsen, samt Favrskov Kommune.

Der har i det Grønne Råd i Favrskov kommune været afholdt 3 møder i 2023, i maj, september og november.

Der har på møderne været behandlet følgende emner: Tilskudsordning vedr. vedvarende energianlæg, klimaprojekt for landbruget, Gudenåstien, klimasikring af Hadsten by, rågebekæmpelse i kommunen, skovrejsning, vandområdeplan, grundvandsbeskyttelse og klimaindsats. Som det ses har en stor del af møderne koncentreret sig om kommunens klimaindsats og hele det sidste møde i november var således udformet som en workshop hvor rådets medlemmer som gruppearbejde skulle fremkomme med forslag til indsatser for kunne nå målene for Klimaplan 2050. Ikke mindre end 29 forslag blev fremsat.

Som medlem af Grønt Råd modtages besked om dispensationer fra Naturbeskyttelsesloven og lignende. Der er i årets løb modtaget 107 henvendelser vedrørende sager behandlet af kommunens natur- og miljøafdeling, fordelt således: Fortidsminder 3 sager Skov

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

24 sager Husdyrbrug 16 sager Søer og vådområder 20 sager Vandløb 11 sager Byområder 4 sager Overdrev/Hede 3 sager Andet 26 sager Ingen af sagerne har dog medført indsigelse fra DOF Østjyllands side.

Norrdjurs Kommune, Jens Bonde Poulsen

Der har været omkring 120 henvendelser fra myndighederne, hvoraf de fleste er fra Norrdjurs kommune. Det drejer sig mest om dispensationer til diverse paragraffer i naturbeskyttelseslove og miljøgodkendelser til husdyrbrug m.m. Miljøstyrelsen har efterfølgende været inde over nogle af sagerne. Ingen af henvendelserne har givet anledning til klager. Flere borgere har henvendt sig om kommende solcelleparker med bekymring om fuglelivet, men det er mit indtryk at det i virkeligheden drejer sig om at man ikke vil have solcelleparkerne i sin baghave.

I det grønne råd er der afholdt 3 møder i årets løb. Desværre var jeg forhindret i at deltage i mødet den 9. nov. Hvor formanden havde sendt en 7 sider lang skrivelse om arbejdet i Grønt råd el. mangel på samme. Hovedemnet var, at vi aldrig blev taget med på råd, men kun orienteret om allerede truffne afgørelser. Da der endnu ikke er udsendt referat for mødet, kender jeg ikke resultatet og det lader nok også vente på sig, hvis der overhovedet kommer et referat, da sekretæren har fået arbejde i en anden kommune.

En positiv nyhed er at Hevring Hede er blevet fredet. Det er en såkaldt sovende fredning, den først træder i kraft når/hvis forsvaret forlader arealet. Klagefristen udløber 8. marts.

Odder Kommune, Arne Højgård

Kresten Bjerre (formand for Udvalg for Klima og Plan) orienterer kort om dæmningsbrud og oversvømmelserne som følge af efterårets helt ekstraordinære store vandmængder. Lokalråd: arbejder med Kyststien i Hou. Vandråd: forhåbentlig snart flere BNBO-aftaler. Landboforeningen Odder-Skanderborg (LOS): LOS er en del af Østjysk Havsamarbejde, hvor landbruget bidrager i forhold til at forbedre forholdene i havet bl.a. ved medvirken til etablering af stenrev. Økologiens have: Her er der MEGET vand og mudder.

Orientering.

Odder Kommune: gav en kort oversigt over igangværende indsatser til forbedring af biodiversitet, klima og natur i kommunen, samt orientering om arbejdet med frivillige aftaler

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Idekatalog:

Det reviderede idékatalog blev gennemgået og drøftet. Ny opsætning med inddeling i "Prioriterede projekter", "Øvrige projekter" og "afsluttede projekter" blev godkendt. Prioritering af projekterne blev godkendt med følgende ændringer: Prioriterede projekter: Sti-system i Gylling er igangsat i regi af Grønt Partnerskab, og kommunen har etableret hegning mv. på Blæsbjerg Bakke. Disse 2 projekter flyttes til "igangværende projekter". Øvrige projekter: sure overdrev/græsmark og hede (plejeplan), tilskud til etablering af nye vandhuller, permanent vandhul i Vita Park flyttes til "prioriterede projekter".

Revideret Idékataloget justeres i forhold til bemærkningerne ovenfor, og fremlægges til politisk behandling på Udvalg for Klima og Plan januar 2024.

Stiprojekter

Bendt Nielsens Tegneste ApS orienterede om status på etablering af stier og -netværk, samt grønne partnerskabs-projekter i kommunen. Bendt Nielsen indgår i dialoger, som facilitator og tovholder på kommunens vegne i samarbejder med lodsejere, interesseorganisationer og grønne partnerskaber.

Det fælles kommunale projekt: Horsens Fjord stien er afsluttet, og har bl.a. været løfte-stang til ny-mærkning eller om-mærkning af ca. 140 km vandreruter, opsat 61 nye info-tavler, ny afmærket 52 km cykelrute, mv.

Naturpark Svanegrund:

Under eventuelt blev følgende punkter behandlet: Optagelse af "Foreningen til etablering af Naturpark Svanegrund" i Grønt Råd. Optagelse i Grønt Råd blev drøftet, idet det blev positivt bemærket, at foreningens bestyrelse har en vis størrelse og er bredt sammensat. Foreningens navn blev genstand for drøftelse, fordi foreningen vel forventes at bestå, også efter etableringen er afsluttet? På næste Grønt Råds møde i maj 2024 besluttes om Grønt Råd vil indstille foreningen til optagelse ved efterfølgende politisk behandling i Udvalg for Klima og Plan.

Grønt Råd mødet i november er med politisk deltagelse.

Møder: Der er afholdt 2 møder i det Grønne Råd i 2023.

Randers Kommune, Niels Kristian Bech Jensen

Der har i årets løb været afholdt to møder i det grønne råd. Fokus på møderne har været klimasikring i forhold til oversvømmelser ved Gudenåen og Randers Fjord. Der arbejdes

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

med projekter, hvor diger flyttes, så lavtliggende områder ved åen og fjorden kan oversvømmes ved høj vandstand.

I 2023 startede etableringen af vådområdet Gjerlev Enge vest for Øster Tørslev, der bliver et 84,5 ha vådområde langs Øster Tørslev Å. Formålet med projektet er dels at binde CO₂ i jorden, og dels at nedbringe udledningen af næringsstoffer til Randers Fjord. Et andet projekt, der startede i 2023, var etableringen af stenrev og udplantning af ålegræs nær Udbyhøj. Det bliver spændende at følge resultaterne og se, om det giver øget fødegrundlag for gæs, svaner og dykænder.

På høringssiden har der ikke været noget med relevans for fuglelivet.

Etableringen af Naturnationalpark Fussingø har været stillet i bero siden folketingsvalget i november 2022, da der endnu ikke er truffet endelig beslutning om projektet på Christiansborg. Naturstyrelsen Kronjylland har dog arbejdet med mindre projekter som etablering af ny hundeskov i tilknytning til arealet.

Samsø Kommune, Mogens Wedel-Heinen

Fugle, se under: samsofugle.easytell.dk

Grønt Råd: Bjarne Manstrup vores trofaste medarbejder er stoppet gået på pension efter mange gode år. I rådet har vi afholdt 2 møder og en tur i Stauns Fjord sammen med Torben Ankjærø.

Silkeborg Kommune, Simon L. Græsbøll Iversen er stoppet og vi mangler en ny kommunerepræsentant

Aktiviteter ved Naturstyrelsen Søhøjlandet af **Bo Ryge Sørensen**, DOFs medlem i brugerrådet

GPS-registrering:

Siden 2013 har der på Naturstyrelsen Søhøjlandets arealer foregået en GPS-registrering af særligt biologisk værdifulde træer og lokaliteter for en række udvalgte arter. GPS-projektet omfatter en kortlægning af ynglelokaliteter og redetræer for udvalgte arter som sortspætte, huldue, nøddekrieger, perleugle, stor hornugle, musvåge, hvepsevåge, duehøg, rød glente, fiskeørn og havørn, på Naturstyrelsen Søhøjlandets arealer. Denne aktivitet har også fundet sted i 2023.

Overvågning af havørnereder:

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Derudover er jeg redekoordinator for Projekt Ørn, hvor jeg overvåger havørneparret ved Salten Langsø og er af Naturstyrelsen Søhøjlandet blevet bedt om at rapportere aktiviteterne ved den nye havørnerede i Silkeborg Sønderskov.

Redekasse projekt:

Endvidere har jeg årligt, hvilket også var tilfældet i 2023, kameratjekket samtlige opsatte redekasser til Perleugle, Natugle og Hvinand/St. skallesluger i Naturstyrelsen Søhøjlandets skove. Det drejer sig om i alt 40 Perleuglekasser, 4 natuglekasser og 5 redekasser til Hvinand/St skallesluger. Desuden 10 redekasser til Vende-hals som tjekkes manuelt.

Brugerrådsmøde:

Der er i 2023 afholdt 1 brugerrådsmøde, hvor vi blandt dagsordenemenerne bl.a. drøftede og blev orienteret om forvaltningsplanerne for udlæg af urørt skov.

Der skal i alt udpeges 75.000 ha urørt skov iflg. Natur- og Biodiversitetspakken fra 2020, og heraf skal 69.000 ha findes på Naturstyrelsens arealer. Urørt skov betyder, at skoven er urørt for forstlig drift, men der vil fortsat blive lavet indsatser for at fremme biodiversiteten.

På Naturstyrelsen Søhøjlandets arealer er udlagt ca. 6000 ha urørt skov.

For nuværende er forvaltningsplanerne for Naturstyrelsen Søhøjlandets skove i høring. Hvis man

skulle være interesseret i at se nærmere på disse, findes der et link til forvaltningsplanerne på brugerrådsreferatet fra den 10. okt. 2023 på Naturstyrelsen Søhøjlandets hjemmeside.

Fugleture: Har i 2023 afholdt 1 enkelt fugletur.

Turen blev afholdt søndag den 5. marts. og gik til Silkeborg Nordskov

Fremmødte: 15

Skanderborg Kommune, Bent Birk Kristensen og Peter Lange

I løbet af 2023 er der afholdt to møder i det grønne råd. Rådet skiftede formand igen, idet Hanne Rewalt pga jobskifte blev afløst af Bent Hodde Mortensen, der blev ny leder af Vand og Natur i løbet af 2023. Referaterne fra rådets møder kan findes på kommunens websider.

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

På min traditionelle nattergaleetur til Tåstrup Sø d. 25. maj gik vi for første gang rundt om Tåstrup Mose, på de nye stier. Det var en succes mht syngende nattergale, flere sang tæt på stien ved skydebanen, og tilbage ved fugletårnet var der også en der!

Vi har, som sædvanligt, modtaget en mængde afgørelser fra kommunen, hovedsageligt afgørelser efter naturbeskyttelsesloven, planloven, samt vandløbsloven og miljøgodkendelse af landbrug. Hertil et antal skovlovsafgørelser fra Miljøstyrelsen, henvendelser fra Fredningsnævnet samt kommuneplaner og lokalplaner fra plan.dk. Vi har ikke fundet anledning til at påklage noget i 2023.

Erik Stokholm og Bent Birk Kristensen har lige som de seneste år foretaget optælling i Mossøs vestlige ende fra båd velvilligt stillet til rådighed af Silkeborg Fiskeriforening. Optællingerne sker i samarbejde med Skanderborg kommune og udføres for at skaffe viden om ynglende fugle i søerne. Resultatet af tællingerne afreporteres i DOFbasen.

Den mest ”twitchede” fugl i kommunen i løbet af 2023 er nok den mandarinand, der dukkede op ved Ry 17. november, og som stadig er på plads i skrivende stund.

Herunder foto taget af Vibeke Mortensen d. 22. december. (fra DOFbasen)

Mandarinand, Lillesø og Ry Møllekanal 22/12/2023. Foto/copyright: Vibeke Mortensen

Syddjurs Kommune, Joy Klein

Arbejdet i bestyrelsen for National Park Mols Bjerge, hvor undertegnede repræsenterer DOF, har fyldt ret meget i 2023. Fremfor alt har året været præget af udarbejdelse af en ny nationalparkplan, der skal gælde fra 2024 til 2030. Både i bestyrelsesmøder og i møder under friluftsudvalget er den kommende plan blevet diskuteret flittigt. Planen blev vedtaget på det sidste bestyrelsesmøde i december 2023 og er nu offentliggjort. Den kan læses på Nationalparkens hjemmeside. Af særlig interesse for fuglebeskyttelse er tiltagene: Mere biodiversitet i skovene, styrkelse af det særlige overdrevs- og hedenatur, og bedre balance mellem beskyttelse og benyttelse i nationalparken (som forhåbentlig vil

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

munde ud i bedre beskyttelse af bl.a. ynglende havterner ved Ebeltoft Færgehavn). Der er også planer om at lave fugle- og vildtskjul samt fugletårn.

Sidste forår blev det besluttet, at der skal være en nationalpark i Mols Bjerger, men efter udskrivelse af folketingsvalget blev alt arbejde hermed sat i bero, og der er stadig ikke sket noget videre, så vi venter spændt.

Naturstyrelsen Kronjyllands Brugerråd holdt to møder i 2023 – det første i maj med eks-kursion til Kaløskovene, hvor der bl.a. blev orienteret om tiltagene vedr. urørt skov, og det andet i oktober på Fussingø, hvor urørt skov igen var på programmet. Desværre glemte Naturstyrelsen Kronjylland at invitere DOF til det årlige møde, indtil det var for sent. (Undertegnede minder dem om det i god tid i 2024!).

Det Grønne Råd i Syddjurs Kommune holdt to møder, hvor hovedpunktet i begge møder var genopretning af havmiljøet ud for Syddjurs og 5 andre østjyske kommuner.

Et konkret projekt, der blev gennemført af Syddjurs Kommune sammen med DOF, var opsætning af to skilte på sandbanken ude for Ebeltoft færgehavn i ynglesæsonen i et forsøg på at lede folk og hunde væk fra det område på banken, hvor der kunne yngle terner og præstekrave. Der var i hvert fald to par havterner, der forsøgte at yngle, samt 1-2 par præstekrave, men der blev ikke set unger. Det er umuligt at sige, hvorfor yngleforsøgene ikke lykkedes. Men som noget positivt så det ud til at skiltene blev respekteret. Vi fortsætter med forsøget igen i år, hvis alt går vel.

Der er i øvrigt nogle interessante undersøgelser i gang ifm. udtagning af lavbundsarealer i Syddjurs Kommune, der helt sikkert vil få en indflydelse på fuglelivet, hvis de realiseres. Det er Naturstyrelsen i Himmerland der står for undersøgelser. Det ene område er på ca. 500 ha og ligger sydøst for Stubbe Sø omkring Havmølleådalene og det andet på ca. 280 ha omfatter Ryomådalene mellem Kolind og Ryomgård. Forundersøgelser vedr. begge projekter udkommer i 2024 iflg. planen.

I 2023 blev der afholdt tre offentlige fugleture i kommunen: to til Stubbe Sø i maj (hvoraf en var ledet af en naturvejleder fra Fugleværnsfonden) samt en tur ved Ørnbjerg Mølle i maj måned.

Med hensyn til fund af usædvanlige fugle i kommunen var den mest spektakulære måske en sribet ryle, der holdt til ved Følle Bund 2.-4. maj. Maj måned kunne også byde på lille skrigeørn, flere sorte glenter, sort stork, pirol og drosselrørsanger. I september var der en steppehøg (eller var der to?) der dukkede op med 7 dages mellemrum ved Hassensør.

Af ynglefugle, der holdes øje med, kan nævnes skarv, der har tre kolonier i kommunen, nemlig ved Vænge Sø med 330 par, Rugård, hvor antallet af reder var oppe på 270 i 2023, samt Vesterkær ved Ringsø med 54 reder. En trist nyhed var at havørnehannen fra

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

parret ved Rugård blev fundet død i nærheden af Stubbe Sø i begyndelsen af april og parret fik derfor ingen unger på vingerne. Årsagen til dens død er endnu ikke afklaret. Det var mere positivt, at projektet med ynglekasser til mursejlere i nogle af områdets kirker gav resultatet 4 par i en kasse i Fuglslev (og 2 par i ”naturlige” huller i bygningen), selv om der desværre ikke kom fugle i kasserne i de andre kirker. Og det, der formodentlig er landets tætteste bestand af ynglende broget fluesnapper på Fugleværnsfondens reservat ved Stubbe Sø, kunne i 2023 præstere hele 10 par, der måske er rekord.

Hjemmesiden www.dofoj.dk

I løbet af året har bestyrelsen besluttet at lægge vores hjemmeside over på den platform, som DOF stiller til rådighed, og en arbejdsgruppe under bestyrelsen er i gang med at udføre flytningen.

Indlæg på siden skrives af bestyrelsen, med enkelte bidrag udefra.

Ole Jensen holder kalenderen med ture og møder opdateret.

Vi ønsker os flere bidrag fra medlemmerne, stor som småt.

Bestyrelsen arbejder også på en opgradering af vores facebook sider.

Medlemmerne, Peter Lange og Ole Bøgh

Total antal medlemmer den 31.12.2021 = 1.834, hvilket er 78 flere end 31.12.2020 (1.756).

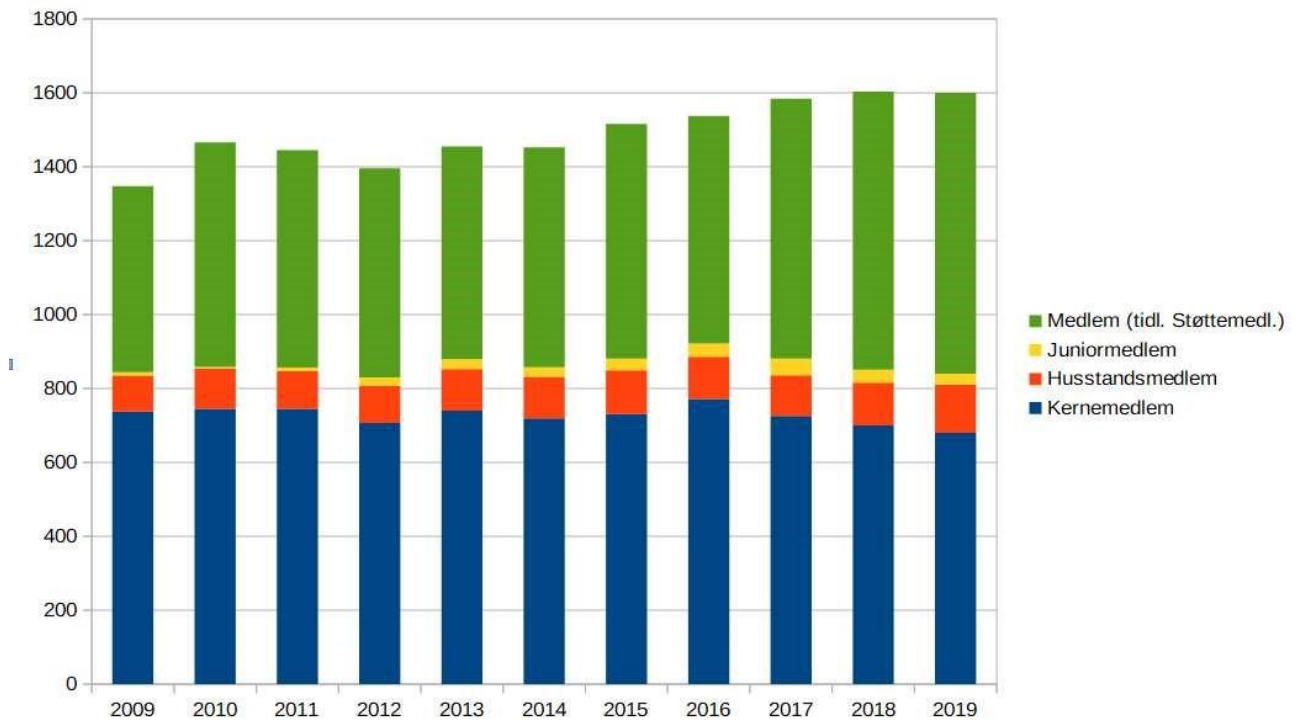
Medlem	1.617
Husstand	146
Junior	40
Ørneklub	5

Pr 31.12.2023 har DOF-Østjylland medlemstal: total 1.874

Medlem	1437
Hustand	312
Junior	54
Ørne-klub	71

Bemærk, tallet for Husstandsmedlemmer er 156 x 2.

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Figuren herunder viser medlemsudviklingen i 10-årsperioden 2009-2019

Fra vore egne rækker

Der har været afholdt 8 bestyrelsesmøder i 2023. Møderne blev fortrinsvis holdt på Naturhistorisk Museum på den tidligere tegnestue.

Suppleanterne deltager i møderne i det omfang de har mulighed for det.

I foråret og i efteråret var vi afsted til repræsentantskabsmøderne. Mødereferaterne herfra kan læses på www.dof.dk.

Som formand vil jeg gerne takke bestyrelsen for deres engagement i foreningens arbejde, det er en fornøjelse at samarbejde med Jer og særlig Ole Jensen, der altid siger ja, når han bliver spurgt.

Også tak til de mange der indrapporterer på DOFbasen, samt punktællinger.

Kommunerepræsentanter, der lokalt gør et stort arbejde samt alle andre, der laver frivilligt arbejde for naturen og dermed fuglenes sag.

Arbejdsudvalg, som noget nyt har bestyrelsen oprettet nedenstående udvalg, hvor vi ønsker flere aktive medlemmer.

Fordeling på udvalg: **Feltudvalg** Niels Kristian, Arne og Henning

Aktivitetsudvalg/Nyheds- og formidlingsudvalg Stine, Ole J. John, Bent og Håkon

Naturpolitisk udvalg Ole B. Henning, Jens Bonde og Steen C.

Enkeltvis flytter vi ikke meget, men sammen gør vi en stor forskel.

Det man kender, kan man holde af og det man holder af, passer man på og beskytter.

Ole Bøgh Vinther, Formand